

Competentieprofiel Kinder- en Jeugdpsycholoog

Het CanMEDS model

Dit competentieprofiel is gebaseerd op het model van de Canadian Medical Education Directives for Specialists (CanMEDS). Het model is in de jaren negentig ontwikkeld door de Royal College of Physicians and Surgeons of Canada, en is gebaseerd op consensus over de inhoud van beroep van arts, op een educatief model en op empirisch onderzoek.

Drie kernbegrippen uit het model zijn:

Competentie: Een competentie betreft de bekwaamheid om een professionele activiteit in een specifieke authentieke beroepscontext adequaat uit te voeren door de geïntegreerde aanwezigheid van kennis, vaardigheden, professionele gedragskenmerken.

Competentiegebied: In een competentiegebied is een aantal competenties geclusterd. De competentiegebieden in het profiel vertonen een onderling samenhang en zijn essentieel om als Kinder- en Jeugdpsycholoog goed te kunnen functioneren.

Indicator: Competenties worden geoperationaliseerd in de vorm van indicatoren. Een indicator is waarneembaar en meetbaar gedrag of het resultaat van dat gedrag van de (aankomende) beroepsbeoefenaar.

Dit competentieprofiel beschrijft hoe het CanMEDS model is uitgewerkt voor het opleidingstraject tot Kinder- en Jeugdpsycholoog. De competentiegebieden zijn uitgewerkt in een aantal thema's, waarin op hun beurt de competenties nader worden geoperationaliseerd. Daardoor weet de Kinder- en Jeugdpsycholoog in opleiding op een gedetailleerder en transparanter niveau wat van hem wordt verwacht, en waarop hij wordt getoetst en beoordeeld.

Competentiegebieden en hun samenhang

Het CanMEDS-model omvat zeven competentiegebieden, waarbij het daarin genoemde centrale gebied 'Medisch handelen' in dit opleidingsplan vervangen is door 'Psychologisch handelen'.

De zeven gebieden worden verderop in dit hoofdstuk uitvoerig beschreven en zijn kortweg aan te duiden als:

1. *Psychologisch handelen*: is het kerngebied van het vak, waarmee de overige competentiegebieden nauw samenhangen. Diagnostiek, indicatiestelling en behandeling/begeleiding maken hier onderdeel van uit.
2. *Communicatie*: omvat alle communicatie en samenwerking met de cliënt en het cliëntsysteem.
3. *Samenwerking*: verwijst naar het samenwerken met alle professionals die betrokken zijn met de Kinder- en Jeugdpsycholoog en diens cliënt/systeem.
4. *Kennis en wetenschap*: richt zich op het proces van het verwerven en uitdragen van kennis.
5. *Maatschappelijk handelen*: betreft de maatschappelijke context van het handelen van de Kinder- en Jeugdpsycholoog en op vormen van belangenbehartiging ten behoeve van de cliënt en zijn systeem.
6. *Organisatie*: betreft zowel het organiseren van professioneel handelen (waaronder diagnostiek of een interventie) als het werken binnen een organisatie.
7. *Professionaliteit*: heeft betrekking op onder meer persoonlijke, ethische en juridische kwaliteitseisen, die gesteld worden aan de beroepsuitoefening van de Kinder- en Jeugdpsycholoog.

Het CanMEDS-model veronderstelt een samenhang tussen de verschillende competentiegebieden. Het competentiegebied 'Psychologisch handelen' staat centraal en vormt de kern van het model. Het hangt rechtstreeks samen met het competentiegebied 'Communicatie', dat het direct waarneembare gedrag van de Kinder- en Jeugdpsycholoog tijdens de uitvoering van zijn kerntaak betreft, namelijk het psychologisch handelen. Het competentiegebied 'Samenwerking' betreft competenties die betrekking hebben op de samenwerking met andere professionals in de hulp, zowel interdisciplinair als multidisciplinair.

Ook de competentiegebieden 'Samenwerking' en 'Organisatie' kennen een sterke onderlinge samenhang en kunnen gedefinieerd worden als essentiële, voorwaarden scheppende competenties voor een optimale jeugdhulp. De competenties die geplaatst zijn in het competentiegebied 'Maatschappelijk handelen' zijn op micro-, meso- en macroniveau geformuleerd. Van een andere orde zijn de gebieden 'Kennis en wetenschap' en 'Professionaliteit', omdat het hierbij gaat om de beroepshouding van de Kinder- en Jeugdpsycholoog.

Het competentiegebied 'Kennis en wetenschap' omvat de algemene competenties op het gebied van kennisontwikkeling en wetenschappelijke kennis. De concrete vakspecifieke kennis is opgenomen in het 'Psychologisch handelen'. 'Professionaliteit' vormt de persoonlijke, ethische en juridische basis van het handelen.

Het competentieprofiel

In het competentieprofiel wordt beschreven wat voor elk van de zeven competentiegebieden verwacht mag worden van een volleerde Kinder- en Jeugdpsycholoog. Per competentiegebied wordt eerst een algemene definitie gegeven, waarna bijbehorende algemene en specifieke indicatoren worden aangegeven. Inhoudelijk is dit competentieprofiel tot stand gekomen door uit te gaan van het Beroepsprofiel Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP, de bestaande opleidingseisen en deskundigheidsomschrijving van de Kinder- en Jeugdpsycholoog, het CanMEDS model, door raadpleging van de competentieprofielen van een aantal andere relevante opleidingen, en door vakinhoudelijke overwegingen binnen de beroepsvereniging, het NIP.

Het competentieprofiel Kinder- en Jeugdpsycholoog is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het NIP d.d. 22 september 2021.

Competentiegebied 1: Psychologisch handelen

<p>De Kinder- en Jeugdpsycholoog richt zich op (optimaliseren en faciliteren van) mentale gezondheid, veilig en gezond opgroeien en leren, en werkt daarin (samen) over schotten heen.</p> <p>De Kinder- en Jeugdpsycholoog zet wetenschappelijk gefundeerde kennis, specifieke vaardigheden en professionele attitudes in om te komen tot doelmatige preventie, onderzoek, diagnostiek, indicatiestelling en behandeling/begeleiding van kinderen en jongeren tot in (mentale) volwassenheid¹. Hij² werkt systeemgericht en vanuit het perspectief van optimale ontwikkeling door de levensloop heen, zonder, met of ondanks het bestaan van psychische stoornissen.</p> <p>De Kinder- en Jeugdpsycholoog let in zijn werk specifiek op de volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelingsniveau en -verloop van het kind/jongere • Samenhang tussen diverse domeinen • Rol van personen in de omgeving van het kind/jongere 	
Competenties en indicatoren	
1.1	De Kinder- en Jeugdpsycholoog baseert zich in zijn handelen op de meest recente wetenschappelijke inzichten binnen zijn vakgebied. Dit betekent dat hij:
1.1.1	kennis van ontwikkelingspsychologie, pedagogiek, klinische kinder- en jeugdpsychologie, ontwikkelings(psycho)pathologie (inclusief psychopathologie bij volwassenen), persoonlijkheidspsychologie, neuropsychologie, sociale psychologie en de systeemtheorie betreft in zijn handelen.
1.1.2	zo veel mogelijk evidence-based werkt
1.1.3	werkt volgens zijn professionele standaard (beroepscode, vakinhoudelijke richtlijnen, veldnormen)
1.1.4	Gebruik maakt van psychometrisch onderbouwde tests, vragenlijsten en/of (semi)gestructureerde interviews;
1.1.5	zijn handelen onderbouwt op grond van wetenschappelijke kennis
1.2	De Kinder- en Jeugdpsycholoog werkt vanuit een ontwikkelingspsychologisch kader, en werkt handelingsgericht volgens een empirisch-analytische methode. Hij betreft kennis van de wisselwerking tussen sociale, lichamelijke en psychische aspecten van gezondheid en ziekte vanuit een ontwikkelingsperspectief (inclusief levenscyclus, levens- en gezinsfaseovergangen) in zijn handelen. Dit betekent dat hij:
1.2.1	zowel kind- als gezins-, ouder-, partnerrelatie en bredere contextfactoren meeweegt in zijn handelen, en zowel de bedreigende als de beschermende factoren. Gewerkt wordt vanuit (wetenschappelijke) kennis van ontwikkelingspsychopathologie, waarbij gebruik wordt gemaakt van onderkende en verklarende diagnostiek om de werkzame mechanismen boven tafel te krijgen als aanknopingspunten voor behandeling.
1.2.2	niet (uitsluitend) werkt vanuit een defectmodel, maar zich ook bij uitstek richt op het versterken van competenties om eventuele beperkingen te compenseren vanuit de cognitieve, emotionele en sociale (persoonlijke) ontwikkeling van kinderen/jongeren en hun ouders/verzorgers.
1.2.3	zijn handelen baseert op het stimuleren van de normale ontwikkeling, de onderkenning, preventie en hulpverlening bij (de wisselwerking van) somatische en psychische problemen; bij ontwikkelings-, leer- en opvoedingsproblemen; en bij relationele problemen in de interacties van kinderen met de voor hen belangrijke anderen (volwassenen, brussen, peers).
1.2.4	op basis van het 'waarom' in plaats van het 'wat' het kind, de ouders en de omgeving bekijkt

¹ Overall waar in dit profiel staat kind, kan ook worden gelezen jongere of (jong)volwassene. De ontwikkelingspsychologische kennis van Kinder- en Jeugdpsychologen is door de levensloop inzetbaar daar waar de hulpvraag ontwikkeling betreft. Zoals rond ouderschap, emotionele ontwikkelingsleeftijd, impact op ontwikkelingsproblematiek (vanaf de jeugd) in latere fases van het leven, en de omgang daarmee.

² Daar waar 'hij' staat kan ook 'zij' of 'hen' worden gelezen.

1.3	De Kinder- en Jeugdpsycholoog is in staat op gestructureerde en methodische wijze (complex) diagnostisch onderzoek uit te voeren. Hij is in staat tot het uitvoeren van differentiaal-diagnostiek, het handelingsgericht doorlopen van de hypothesevormende en –toetsende diagnostische cyclus, reflectie op overdracht- en tegenoverdracht-fenomenen en het tijdig op flexibele wijze omzetten van behandelprotocollen in een behandeling op maat. Dit betekent dat hij:
1.3.1	de hulpvraag analyseert en differentieert tussen de hulpvraag van kind en de eventuele hulpvraag van de volwassene, rekening houdend met het feit dat deze verschillende rollen, verantwoordelijkheden en belangen kan hebben (zoals bijvoorbeeld gezagdragende ouder, pleegouder, docent)
1.3.2	structuur aanbrengt in de probleemstelling en de hulpvraag formuleert;
1.3.3	de probleemstelling analyseert naar aanleiding van vragen van kinderen en de voor hen belangrijke volwassenen en hulpverleners;
1.3.4	hypothesen opstelt omtrent ontstaan en voortbestaan van de problematiek;
1.3.5	hypothesen toetst door middel van gesprek, observatie, tests en andere diagnostische instrumenten;
1.3.6	hypothesen herformuleert op basis van nieuwe evidentie en kritische reflectie;
1.3.7	tot een samenvattend beeld of diagnostische conclusies komt op basis van een klinisch redeneerproces;
1.3.8	communiceert met anderen over de diagnostische bevindingen, zowel mondeling als in dossiervoering

1.4	De Kinder- en Jeugdpsycholoog indiceert voor begeleiding/behandeling bij psychische problemen en/of stoornissen. Dit betekent dat hij:
1.4.1	mogelijke interventie- en behandelingsvormen afweegt op basis van de hulpvraag, diagnostiek, indicaties en contra-indicaties, en te verwachten effectiviteit;
1.4.2	interventie- en behandelplannen opstelt
1.4.3	diagnostiekresultaten vertaalt naar advisering en begeleiding van het kind, diens betrokken sleutelfiguren en professionals (bijvoorbeeld advisering ten aanzien van het didactisch en onderwijskundig schoolbeleid)
1.4.4	zo nodig doorverwijst naar andere psychologische/pedagogische/psychotherapeutische hulpverlening
1.4.5	de organisatie van hulpverlening, onderwijs, andere maatschappelijke voorzieningen en kennis van de sociale kaart daarin meeweegt
1.4.6	rekening houdt met doelmatigheid en kosteneffectiviteit.
1.4.7	onderzoeksbevindingen en adviezen adequaat overdraagt aan cliënt, diens betrokken ouders/verzorgers en overige betrokken sleutelfiguren (hulpverlening/onderwijs)

1.5	De Kinder- en Jeugdpsycholoog voert op gestructureerde wijze een behandelproces uit. Daarbij handelt de Kinder- en Jeugdpsycholoog doelgericht, richt zich op de behoefte van het kind en zijn omgeving, hanteert een transactioneel referentiekader, werkt samen met kind en context, besteedt aandacht aan positieve en beschermende factoren, en werkt systematisch en transparant (streven naar gedegen besluitvorming, zorgvuldig, consistent, beargumenteerd en inzichtelijk voor collega's en cliënten). Dit betekent dat hij:
1.5.1	behandelingsdoelen formuleert met (zo mogelijk het) kind, ouders/verzorgers en betrokken sleutelfiguren
1.5.2	een planning maakt voor de behandeling, rekening houdend met de doelen
1.5.3	het behandelingsproces evalueert met (zo mogelijk het) kind, ouders/verzorgers en betrokken sleutelfiguren;
1.5.4	de doelen en het plan bijstelt op grond van evaluatie in 1.5.3;
1.5.5	de focus in de behandeling formuleert en bewaakt

1.6	De Kinder- en Jeugdpsycholoog voert op methodische wijze advisering, begeleiding, en/of interventies/behandelingen uit (al dan niet geprotocolleerd). Dit betekent dat hij:	
	1.6.1	interventie/behandelingsplannen formuleert, hanteert en bijstelt op basis van de behandeldoelen;
	1.6.2	een werk/behandelrelatie tot stand brengt met zowel het kind als de belangrijke personen in diens omgeving
	1.6.3	psychologische, orthopedagogische, en psychotherapeutische technieken en deeltechnieken toepast
	1.6.4	om weet te gaan met groepsprocessen en weerstanden
	1.6.5	voor het interventie/behandelproces relevante informatie herkent en integreert
	1.6.6	het behandelproces evalueert

Competentiegebied 2: Communicatie

De Kinder- en Jeugdpsycholoog communiceert op heldere, transparante, effectieve en efficiënte wijze tijdens en over zijn handelen, zowel verbaal, non-verbaal. Hij werkt vanuit een integraal kader. Op basis daarvan is hij – ook in communicatie - in staat dwarsverbanden te leggen tussen enerzijds de verschillende leefgebieden van het kind / de jongere (school, thuis, maatschappij) en anderzijds de werkvelden waarin professionals rondom het kind / de jongere opereren (onderwijs, JGZ, jeugdhulp inclusief jeugd-ggz, jeugdbescherming, somatische zorg, psychiatrie). Hij initieert en onderhoudt een constructieve dialoog met zijn cliënt/cliëntsysteem en draagt zorg voor een verantwoorde gezamenlijke besluitvorming (*informed consent, shared decision making*).

Competenties en indicatoren

2.1	De Kinder- en Jeugdpsycholoog is in staat op professionele en beroepsethisch verantwoorde wijze te communiceren met kinderen, ouders, volwassenen, belangrijke overige sleutelfiguren en collega's, zowel mondeling als schriftelijk. Dat betekent dat hij:	
	2.1.1	in zijn handelen de dialoog met het kind/jongeren en zijn ouders centraal stelt; de kwaliteit van de professionele relatie is cruciaal voor de effectiviteit van het handelen.
	2.1.2	zich in zijn beroepsmatig handelen laat leiden door respect voor de uniciteit van het individu en diens integriteit, en beschikt over interculturele sensitiviteit;
	2.1.3	zinsbouw en woordkeus aanpast aan leeftijd, ontwikkeling, geslacht, etnische en culturele achtergrond, en emotie van de cliënt en/of het systeem;
	2.1.4	de cliënt en zijn systeem heldere uitleg geeft over het hulpverleningsproces
	2.1.5	verslag doet van psychologisch handelen en zelfstandig een cliëntendossier vormt en voert.

2.2.	De Kinder- en Jeugdpsycholoog gaat een behandelrelatie aan met de cliënt, gebaseerd op vertrouwen en respect. Dit betekent dat hij:	
	2.2.1	een sfeer van vertrouwen creëert;
	2.2.2	betrokkenheid toont bij cliënt (en het systeem) en daarmee de basis legt voor een duurzame vertrouwensrelatie;
	2.2.3	zich ervan bewust is dat de effectiviteit van de behandeling sterk afhankelijk is van de kwaliteit van de relatie met de client, de inzichten over shared decision making/client/systeemgericht werken en positieve gezondheid, veerkracht.
	2.2.4	rekening houdt met de voortgaande ontwikkeling van de jeugdige en dus goed inschat of het niveau van communicatie aansluit bij ontwikkelingsniveau van het kind, en de rol van ouders/verzorgers/medeopvoeders etc.

2.3.	De Kinder- en Jeugdpsycholoog betreft het kind / de jongere en zijn systeem actief bij de besluitvorming binnen het hulpverleningsproces. Dit betekent dat hij:	
	2.3.1	het referentiekader van de cliënt en zijn systeem exploreert door actief luisteren en verheldering van de hulpvraag;
	2.3.2	de cliënt en zijn systeem stimuleert om te reageren op gestelde vragen en de geboden informatie;
	2.3.3	de cliënt en zijn systeem met betrekking tot behandelmogelijkheden adviseert en motiveert, en het keuzeprocess begeleidt, waarbij hij rekening houdt met de uitvoerbaarheid;
	2.3.4	nadere toelichting geeft, zo mogelijk in de vorm van psycho-educatie, en informatie helpt te ordenen;
	2.3.5	systematisch verifieert of de informatie goed is begrepen.

Competentiegebied 3: Samenwerking

De Kinder- en Jeugdpsycholoog kent de structuur van de jeugdhulp en jeugdbescherming (inclusief jeugd-ggz), aanpalende domeinen (onderwijs, JGZ, volwassenen-GGZ, langdurige zorg, WMO). Hij participeert in een netwerk van samenwerkingsrelaties en maakt optimaal gebruik van de beschikbare expertise.

Competenties en indicatoren

3.1	3.1. De Kinder- en Jeugdpsycholoog draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking in de keten van zorg en de sociale context van het kind/de jongere. Hij werkt vanuit een integraal kader en een contextuele benadering, uitgaande van de best passende hulp voor dit kind/deze jongere, in dit gezin, opgroeiend in deze context. Dit betekent dat hij:	
	3.1.1	in staat is dwarsverbanden te leggen tussen enerzijds de verschillende leefgebieden van het kind/de jongere (school, thuis, maatschappij) en anderzijds de werkvelden waarin professionals om het kind/de jongere opereren (onderwijs, JGZ, jeugdhulp inclusief jeugd-ggz, jeugdbescherming, somatische zorg, psychiatrie, maar ook gemeente, woningcorporaties, arbeidsinstellingen, politie, justitie);
	3.1.2	optreedt op als samenwerkingspartner voor kinderen, ouders en volwassenen in een afhankelijkheidsrelatie;
	3.1.3	samen met ouders en kinderen tot beslissingen komt;
	3.1.4	middels cliënt feedback zorgt voor de best passende zorg die nodig is voor dit kind, in dit gezin, opgroeiend in deze context;
	3.1.5	vanuit zijn vakinhoudelijke expertise actief participeert en zich profileert in samenwerkingsverbanden;
	3.1.6	in het proces van psychologisch en/of pedagogisch handelen schriftelijk en/of mondeling met collega's uit andere disciplines afstemt;
	3.1.7	optimaal gebruikmaakt van expertise binnen de eigen organisatie;
	3.1.8	kennis heeft en gebruik maakt van de sociale kaart.
	3.1.9	Actief de transitie borgt naar eventuele volwassen ggz (transitiepsychiatrie) in samenwerking met collega's in de volwassenzorg.

3.2	De Kinder- en Jeugdpsycholoog past samenwerkingsvaardigheden doelgericht toe. Dit betekent dat hij:	
	3.2.1	advies geeft aan collega's;
	3.2.2	collega's consulteert;
	3.2.3	casemanagement uitvoert/zorgcoördinatie verricht/regie voert;
	3.2.4	evenwichtig en constructief met conflictsituaties omgaat.

3.3	De Kinder- en Jeugdpsycholoog verwijst doelgericht op basis van inzicht in en beschikbaarheid van de expertise van andere professionals. Dat betekent dat hij:	
	3.3.1	beoordeelt wanneer verwijzing naar een specialist of andere professional geïndiceerd is;
	3.3.2	verwijzing en bijbehorende informatieoverdracht zorgvuldig tot stand brengt;
	3.3.3	verantwoordelijkheid neemt voor de continuïteit van de zorg voor de cliënt.

Competentiegebied 4: Kennis en wetenschap

De Kinder- en Jeugdpsycholoog is een scientist-practitioner die in staat is wetenschappelijke kennis te analyseren, kritisch te beschouwen en toe te passen in de praktijk. Hij streeft continu naar optimalisatie van zijn eigen kennis en kunde, en die van degenen die bij zijn werkterrein zijn betrokken.		
Competenties en indicatoren		
4.1	De Kinder- en Jeugdpsycholoog voert zijn beroep uit in overeenstemming met de laatste stand van de wetenschappelijke kennis en evidentie. Dit betekent dat hij:	
	4.1.1	zich aansluit bij de meest recente wetenschappelijke inzichten ten aanzien van vakinhoud en effectiviteit, maar zich ook bewust is van de beperkingen van de huidige wetenschappelijke kennis en in staat is zijn handelen op een professionele manier te relativiseren. Hij staat daarbij open voor de visie van ouders en kinderen;
	4.1.2	in staat is informatie uit diverse relevante bronnen te beoordelen op wetenschappelijke relevantie, kwaliteit en praktische toepasbaarheid;
	4.1.3	zijn eigen kennis en vaardigheden voortdurend expliciteert, systematiseert en toetst.
	4.1.4	de verdere ontwikkeling van het vakgebied stimuleert, door bij te dragen aan ontwikkeling van kwaliteitsinstrumenten en/of onderzoek.
4.2	De Kinder- en Jeugdpsycholoog draagt bij aan de ontwikkeling en verbreding van wetenschappelijke en praktijkgerichte vakkennis en de koppeling tussen beide. Dit betekent dat hij:	
	4.2.1	de deskundigheid van collega's en cliënten betreft en bevordert;
	4.2.2	Vanuit zijn wetenschappelijke basis een bijdrage levert aan deskundigheidsbevordering en educatie van collega's, cliënten en andere betrokkenen in de praktijk, binnen zowel het jeugd domein, het sociale domein als de (volwassen)ggz.
4.3	De Kinder- en Jeugdpsycholoog streeft naar optimalisatie van de eigen kennis en kunde. Dit betekent dat hij:	
	4.3.1	Een persoonlijk bij- en nascholingsplan ontwikkelt en onderhoudt, ook in het kader van zijn beroepsregistratie en -herregistratie;
	4.3.2	de relevante wetenschappelijke ontwikkelingen in het eigen vakgebied volgt via literatuur, congressen, symposia, enzovoort;

Competentiegebied 5: Maatschappelijk handelen

Uitgangspunt voor het handelen van de Kinder- en Jeugdpsycholoog vormen de Rechten van het Kind en de Rechten van de Mens. De Kinder- en Jeugdpsycholoog bekijkt de cliënt en zijn systeem in de maatschappelijke en culturele context, en stemt zijn handelen hierop af. De Kinder- en Jeugdpsycholoog heeft kennis van en handelt volgens relevante wetgeving en zijn beroepscode.

Competenties en indicatoren

5.1	De Kinder- en Jeugdpsycholoog bevordert de gezondheid, optimale ontwikkeling, welzijn en veiligheid van het kind in context en omgeving. Dit betekent dat hij:
5.1.1	het kind/de jongere centraal stelt en daarmee de ouders in hun verzorgende rol;
5.1.2	determinanten en voorlopers van psychische stoornissen herkent;
5.1.3	maatschappelijke ontwikkelingen volgt, de impact ervan ziet voor de situatie van het kind en zijn systeem, en de vertaalslag weet te maken naar zijn beroepsmatig handelen;
5.1.4	(pro)actief reageert op maatschappelijke, psychosociale en biologische factoren die de psychische gezondheid van kinderen en jongeren beïnvloeden;
5.1.5	Risicofactoren en risicogroepen identificeert;
5.1.6	zijn kennis inzet voor voorlichting, consultatie, (psycho)educatie en preventie in een maatschappelijke context. En voor het leveren van een bijdrage aan innovaties in de hulpverlening, het verrichten van praktijkresearch en het geven van onderwijs over het vakgebied aan derden;
5.1.7	een bijdrage levert aan het maatschappelijk debat vanuit zijn expertise als kinder- en jeugdpsycholoog.

5.2	De Kinder- en Jeugdpsycholoog handelt op grond van wettelijke regelgeving en zijn beroepscode. Dit betekent dat hij:
5.2.1	handelt met het Verdrag inzake de Rechten van het Kind en de Rechten van de Mens als uitgangspunt
5.2.2	kennis heeft en handelt in lijn met relevante wettelijke regelgeving, zoals de Jeugdwet, de Wet BIG, de WGBO, de Wet Passend onderwijs, de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, Kinderbeschermingsregelgeving, en de Meldcode Kindermishandeling
5.2.3	kennis heeft en handelt in lijn met de NIP-Beroepscode voor psychologen
5.2.4	kennis heeft en handelt in lijn met het tuchtrecht waaraan hij zich door middel van wetgeving, registratie of lidmaatschap aan heeft onderworpen;
5.2.5	transparant is over zijn beroepsmatig handelen en in staat is hier verantwoording over af te leggen;
5.2.6	de cliënt informeert over geldende klachtprocedures.

5.3	De Kinder- en Jeugdpsycholoog handelt vanuit een maatschappelijk bewustzijn. Dit betekent dat hij:
5.3.1	misstanden signaleert en adequaat handelt binnen zijn kennis- en handelingsdomein
5.3.2	passende preventieve en/of correctieve maatregelen neemt bij incidenten
5.3.3	zich bewust is van de maatschappelijke gevolgen van zijn handelen (ook met betrekking tot kosteneffectiviteit)
5.3.4	zich bewust is van sociaaleconomische invloeden op psychologische ontwikkeling en problematiek

5.4	De Kinder- en Jeugdpsycholoog is sensitief voor specifieke kenmerken van het kind, de jongere, zijn systeem en context. Dit betekent dat hij:
5.4.1	Sekse, gender, cultuur, sociale omstandigheden, sociaal economische situatie, belastbaarheid, geaardheid, ontwikkelingsfase, leeftijd van de cliënt en zijn systeem in zijn handelen betreft.

Competentiegebied 6: Organisatie

De Kinder- en Jeugdpsycholoog is in staat bij te dragen aan de visievorming over organisatie, doelmatigheid en kwaliteit van zorg. Hij is in staat besluiten te nemen of te adviseren over het gebruik of inzet van medewerkers en middelen, het stellen van doelen en prioriteiten, en het ontwikkelen en uitvoeren van beleid.

Competenties en indicatoren

6.1	De Kinder- en Jeugdpsycholoog kent de organisatie waarin hij werkt, inclusief de geformuleerde visie, doelen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dat betekent dat hij:
6.1.1	op de hoogte is van zaken als (zorg)logistiek, werkzame interventies, zorgprogramma's en zorgpaden, standaardisatie versus zorg op maat, en netwerksamenwerking;
6.1.2	in staat is regie te voeren en van daaruit verantwoordelijkheid te nemen en uitvoering van gedelegeerde taken te bewaken;
6.1.3	in staat is binnen teams functionele aanwijzingen te geven aan collega's, ook uit andere disciplines;
6.1.3	transparante (werk)afspraken hanteert, evalueert en actualiseert.

6.2	De Kinder- en Jeugdpsycholoog is betrokken bij kwaliteitsbeleid binnen en rondom de organisatie. Dit betekent dat hij:
6.2.1	in staat is bevindingen uit de wetenschap en praktijk te vertalen naar (kwaliteits)beleid binnen en buiten de organisatie en vice versa; hieronder valt onder meer de implementatie van kwaliteitsstandaarden.
6.2.2	In staat is overheid, financiers, en cliëntenorganisaties vanuit zijn vakinhoudelijke expertise te adviseren over wat werkt, wat niet en waarom;
6.2.3	het kwaliteitsbeleid van de organisatie naleeft, toeziet op naleving, en zo nodig beleid ten behoeve van kwaliteitsverbetering initieert.

6.3	De Kinder- en Jeugdpsycholoog draagt zorg voor een verantwoorde besteding van beschikbare middelen binnen de jeugdhulp, binnen de kaders van wettelijke regelgeving en zijn beroepscode. Dit betekent dat hij:
6.3.1	op grond van zijn professionele normen en inzicht in de verschillende beschikbare voorzieningen en financieringsstromen een doelmatige afweging maakt bij de inzet en toewijzing van jeugdhulp. Dit omvat tevens afwegingen over de effectiviteit van inzet van mankracht en middelen.

6.4	De Kinder- en Jeugdpsycholoog maakt zo veel mogelijk gebruik van informatietechnologie voor optimale hulp, en voor bij- en nascholing. Dit betekent dat hij:
6.4.1	gebruikt van elektronische informatiebronnen voor de ontwikkeling van de eigen competenties ten behoeve van de hulpverlening.

Competentiegebied 7: Professionaliteit

<p>De Kinder- en Jeugdpsycholoog is een zelfstandig beroepsbeoefenaar, met een eigen professionele verantwoordelijkheid. Hij handelt en reflecteert op basis van zijn wetenschappelijke kennis en verbindt daaraan consequenties voor de verbetering van zijn handelen (in een continu leerproces). Professionaliteit kent 3 componenten: vakinhoudelijke kennis, methodische aspecten, persoonlijke aspecten.</p>	
<p>Competenties en indicatoren</p>	
7.1	<p>De Kinder- en Jeugdpsycholoog laat zich in zijn beroepsmatig handelen leiden door de regels van de (psychologische) beroepsethiek en wettelijke regelgeving, en heeft daarbij aandacht voor de afhankelijkheidspositie waarin cliënten en hun systeem zich bevinden en de consequenties daarvan. Dit betekent dat hij:</p>
7.1.1	<p>respect heeft voor de uniciteit van het individu en zijn integriteit; beschikt over interculturele sensitiviteit, respect heeft voor de visies en de intuïties van kind en ouders, hun cultureel bepaalde denkwijzen, normen en waarden en hun sociale identiteit, en deze combineert met wetenschappelijke inzichten en ethische gedragsregels;</p>
7.1.2	<p>een juiste balans handhaaft tussen professionele betrokkenheid en persoonlijke distantie;</p>
7.1.3	<p>transparant is over zijn professioneel handelen en besluitvorming, deze bespreekbaar maakt, en in staat is ze te expliciteren;</p>
7.1.4	<p>Zijn eigen persoonlijk en professioneel handelen bespreekbaar maakt;</p>
7.1.5	<p>Systematisch reflecteert op zijn professioneel handelen (onder meer via collegiaal overleg, intervisie en supervisie) en hierover verantwoording aflegt; van belang hierbij is dat hij zich bewust is van zijn eigen waarden en normen en de bias die daaruit kan voortvloeien, en dat hij in staat is daarop reflecteren</p>
7.1.6	<p>zijn handelen op basis van kritische reflectie en nieuwe inzichten verbetert zijn inzichten relateert aan die van andere disciplines;</p>
7.1.7	<p>door middel van reflectie periodiek de persoonlijke leerbehoeftes vaststelt, planmatig deelneemt aan deskundigheidsbevordering en het effect daarvan evalueert;</p>
7.1.8	<p>de grenzen van zijn eigen vakbekwaamheid en deskundigheid kent en daarbinnen handelt of zo nodig hulp inroept.</p>
7.2	<p>De Kinder- en Jeugdpsycholoog kent en neemt zijn verantwoordelijkheid, handelt binnen de grenzen van zijn eigen competenties, en is bereid daarover verantwoording af te leggen. Dit betekent dat hij:</p>
7.2.1	<p>zich in zijn beroepsmatig handelen laat leiden door zijn professionele standaard (beroepscode kwaliteitsstandaarden en veldnormen);</p>
7.2.2	<p>werkt volgens de laatste wetenschappelijke inzichten. Richtlijnen en andere kwaliteitsstandaarden kunnen daarbij behulpzaam zijn, maar de Kinder- en Jeugdpsycholoog blijft altijd zelf verantwoordelijk voor de keuzes die hij maakt. Hij past toe, of wijkt beredeneerd af;</p>
7.2.3	<p>een visie heeft op zijn eigen competenties en die van anderen in de jeugdhulp, en zijn positie daarnaar inneemt.</p>